

rittaren lukemisesta, saanut vastauksen, että ei sitä tule luetuksi. Saapa vielä ivakkeen, että kun joutaa lukemaan! Se on monen mielestä muka laiskan työtä! Minun mielipiteeni on se, että pitäisi sentään olla nykyajan naisella sen verran aikaa ja halua, että viikon pitkiin lukea noin pieni lehti, silloin kun miehet lukevat Isoja jokapäiväisiä lehtiä ja saarnaavat polttikasta, että suu vaahdossa. Jos me naiset heräisimme sellaiseen touhuun, niin mitähän me saisimme aikaan? Toverittaren hatta, eikä niin usein olisi tilausten lukijamäärä olisi pinn kymmenentuhattakaudesta enempi kuin uusia. Kyllä on väärin, että naisten ainoa sosialistinen lehti kärsii kannatuksen puutteesta. Tervehdys kaikille lukijoille! TOVERITTAREN LUKIJA.

CHARDON, OHIO.

Taaskin tervehdän Toverittaren laajaa lukijakuntaa, joka luullakseni aina vaan kasvaa, joka on minunkin toivoni, sillä en ainakaan minä voisi olla seuraamatta Toveritarta. Se on käynyt niin rakkaaksi minulle. Vaan on paljon vielä siskojamme, niin pimeydessä, että eivät tiedä koko lehden olemassaolosta. Kehotan teitä, jotka tiedätte lehtemme tarpeellisuuden niin lahjoittamaan sen vaikka ei pitkäksikään aikaa jolekin tietä nättömälle sukulaisellenne eli ystäväillemme, kun ajattelette hänelle jotain lahjoittaa, ettekä tiedä mitä. Uskon että Toveritar on parhain lahja mitä ihminen voi toiselle lahjoittaa.

Toveritar Mrs. Edla Strömberg on Clevannin hospitaalissa umpisuolen leikkauksen tähden, joka on hyvin ikävää meidän työllisten keskuudessa, kun aineelliset varat muutenkin ovat meillä aina epävarmat, vaan toivon hänen jo pian pääsevän pois ja toimivan taas terveeksi tuluaan yhtä hyvällä innolla kuin ennenkin. No ehkä jo taas lopetan ja toiste taas jatkan.

PYYKKI-AKKA.

FORT FRANCES, ONT., CAN.

Viime kirjeseen tuli pieni erehdys, joten korjaan sen nyt tässä. Kuusijuhlakomiteaan kuuluu seuraavat henkilöt: Ivar Katainen, Herman Vainio, Ailina Johnson, Helmi Ranta ja Helmi Mattson. Nämä nimet olivat lähettämässäni uutisessa toisin ilmoitettu.

Toveruudella. —H. M.

EUREKA, CAL.

Oikein suurta tulossa! Ompeluseuran myyjäiset lauantaina jouluk. 23 p. jossa paljon arvokkaita naisten käsitöitä myydään huutokaupalla, vapaa sisäänpääsy ja ravintola on yleisön käytettävänä entisillä hinnoilla.

Joulukuusi taas laitetaan entiseen tapaan jouluaatto-iltana, jossa on paljon ohjelmaa, muun muassa lapsilta sekä uusi "Moukari" joulu-uutisinen, ettei ikävä tule. Sisäänpääsy vapaa. Joulupuuroa on saatavana 25c annos ja kahvit ja leivokset niille, jotka eivät puurosta välitä, entisellä hinnalla.

Joulupäivän iltana sitten mennään katsomaan "Tukkijoella" puolen dollarin ovirahalla. Ravintola on myös hyvä. Sitte lopuksi tanssitaan että silärepäät kuumenee.

Maanantai-iltana 26 p. miehiä silloin verotetaan 50c ja naiset ovat verovapaat.

Vastapainoksi osastolle ovat "radi-kallit" hommanneet myös joulujuhlat raittushaalille. He ovat alkaneet oikein urakalla osastoa "tappamaan". Saa nähdä onnistuvatko?

Mutta eipä tietenkään heille niin suurta huvia anneta.

Eräs syntinen vaimo on tullut autuaaksi ja saarnata klottaa tälläkäläisille "kristityille" ja kuuluu tahotoivan "Herranrukouksenkin" eli "Isämeidän" jokaisen kirkossa kävijän osamaan ulkoa, ettei Herran kalts sana unohtu. Niin sitä käy. Eräs toinen nuija on nähnyt jumalan ja kuuluu nyt olevan yhtä hyvä kuin

muutkin ihmiset, — ennen on kuulemma ollut parempi.

Paljon lähtee kansalaisia pois muille markkinoille.

No niin, siis haalilla eli Toverittavalla tavataan yllä selostamistani juhlissa. Siis terve näkeisiin!

Toveruudella, ANNA WILLIAMS.

PORTLAND, ORE.

Viime kirjestäni oli jäänyt pois pari riviä muistamattomuuteni takia. Minä tahdoin sanoa, että Portlandin säilykevarastohuoneissa on neljännesmiljoona paunaa voita kassassa ja yhtä suuri kasa muniä, joten "väikäsien" kyllä kannattaa antaa yleisön polkoteerata farmarien tuotteita näin keskitalven aikaan, että saavat myydä sitten näitä varastossa olevia puolimätää muniä muka "halvemmalla" ja farmari joutuu kaiken kärsimään samalla aikaa kun "väikädet" tekevät suunnattomia voittoja.

Viime lauantaina oli sosialistien toimesta kokous korkeiden elinkustannusten pohtimista varten, jossa tehtiin selväksi yleisölle se, että ei kannanunien polkoteerauksella voida ratkaista kysymystä korkeista elinkustannuksista. Eikä sitä voida myöskään ratkaista sillä, että koitetaan tulla toimeen vähemmällä, kuten porvarit ehdottivat neuvomaan. Kyllä sai porvarirouvien yhdistys kuulla, mihin heidän taktiikkansa kelpaa. Rouvat näet aikaisemmin viikolla koettivat uskottaa työläisemmännille, että halvemat plivikkapaleet ovat maukkampia kuin esim. "airloin" ja "tenderloin" steekit. Ruokatarpeiden boikoteeraaminen on vatsansa boikoteeraamista.

Puhujat tekivät selvää siitä kuinka kaikkien tarpeiden hinta alituisen kohoaa eikä vaan ruokatarpeiden ja kuinka hintojen määräämisvalta keskittyy yhä enemmän ja enemmän muutamien harvojen käsiin. Standard-yhtiön kynnet ulottuvat Portlandiin yhtä hyvin kuin yllä laajan Amerikan. Johtavimman pankin johtokunnassa Portlandissa on öljytrustin edustaja, samoin Portlandin raittioletin- valo- ja voimayhtiön johtokunnassa, jne.

Porvarirouville annettiin myöskin muistutus siitä, että he yllyttivät ihmisiä käyttämään i. w. w.-läisten taktiikkaa, kun he sanoivat, että kun ei ruokavarastoihin päästetä hyvällä, niin on selvin mennä väkisin ja ottaa. Sehän se onkin porvarien ainoa loikkilinen neuvo työläisille, että näännyttää ensin itsensä näkään boikoteeraamalla parhaita ravintoaineita ja sitten kun ette enään nälkää kestä, niin "nostakaa", kuten amerikkalainen sanoo.

Sosialistit selittivät, että kysymystä korkeista elinkustannuksista ei voida täydellisesti ratkaista ennenkuin tuotantovälineiden omistusoikeus on siirretty yksityisten käsistä koko kansan käsiin ja että kansa on työtätekevä luokka, farmarit ja palkkatyöläiset.

Pääasiallinen syy siis korkeisiin elinkustannuksiin on kapitalismin ja kaikki vähemmät syyt johtuvat siitä, kuten rahtivaunujen vähyys, josta johtuu, että hedelmiä ja muita ruokatarpeita mätänee farmareille, kun ei voida kulettaa markkinoille. Sillä rautatieyhtiöt runnaavat pääasiallisesti vaan voittojen kiskomista varten ja vasta toisarvoisena kysymyksenä on kansan palveleminen.

Ja viljaa ja kakkia ruokatarpeita lähetetään pois maasta laivanlasti toisen perään vaikka virallisten tietojen mukaan on viime vuoden vilja riittämätön tämän maan kansan ruokkimiseen — että se loppuu kesken ennenkuin tulevan vuoden sato ehdittään korjata. Maata uhkaa näinhätä ja kuitenkin sallitaan leipävilja viedä ulos maasta.

Välilliseksi aseman korjaamiseksi ehdotettiin kokouksessa, että vaaditaan kunnallishallitus heti ryhtymään toimenpiteisiin kunnalliskauppojen perustamiseksi, joiden kautta voidaan välittää ruokatarpeet suoraan tuottajilta kuluttajille, samoin polttopuut, jne.

Kokous oli kokonaan erillinen edellisistä, porvarien toimeenpanemista, kokouksista syystä, että se oli järjestyksellinen ja arvokas. Ei ku-

kaan kirkunut ja huutanut, vaan yleisö seurasi puheita mielenkiinnolla ja tarkkaavaisuudella.

Portlandin lokaalin toiskielisten naisten ompeluseuran myyjäiset pidettiin Arion haalilla tk. 10 ja 11 päivinä. Vaikka ompeluseura perustettiin vasta viime syyskuun puolivälissä, niin oli se saanut aikaan jo paljon ja hyviä käsitöitä. Kaikki myytiin suoraan arvonsa mukaan, paitsi muutamia kappaleita, jotka myytiin huutokaupalla ja niille koostettiin hintaa paljon enemmän siten, kuin mitä seura oli niiden hinnaksi merkinnyt. Siellä oli sekä käytännöllistä että kaunista tavaraa, mutta ei mitään sellaista, joka olisi kokonaan ollut hyödytöntä ja "tiski" oli kaunisti koristettu niin että se teki ostajiin miellyttävän vaikutuksen. Siellä oli makeisia parasta lajia, nukkeja, lasten vaatteita, tyynynpäällisiä, esiliinoja, pyyheliinoja, virkatuita kauluksia ja lakkeja — en osaa luetella mitä kaikkea siellä oli.

Väkeä oli vaan vähän, sillä ne eivät arvanneet oikein hyvin ilmoitettua myyjäisensä ja muutenkin oli se niin outta toiskielisten kesken, että ei sinne moni arvannut tulla. Mutta siltä huolimatta teki ompeluseura myyjäisissä puhtaaksi noin kuusikymmentä dollaria ja jällelle jäi vielä viidenkymmenen dollarin arvosta tavaraa. Myöskin sai ompeluseura kokouksen tilauksia muutamille tavaroille, jotka loppuivat kesken, joten laskevat saavansa puhtaaksi satakunta dollaria uuteen vuoteen mennessä, kun suuri ja kaunis villatakkikin arvotaan silloin, josta yksistään saadaan kolmekymmentä dollaria.

Ompeluseura alkaa pitää toiset myyjäiset keväällä huhtikuun alussa eli siihen aikaan kun sosialistipuolueen konventio pidetään. Ensi yrityksen hyvä menestys antaa innoitusta toimimaan yhä suuremmalla halulla eteenkinpäin.

Myyjäisissä suoritettiin vähän henkistäkin ohjelmaa, joka suurimmaksi osaksi oli lapsilta: laulua, soittoa, jne. —AKKA.

VANCOUVER, B. C.

Luonto on muuttanut vaipansa — istuin koko pitkän ajan akkunani alla katsellen tuota lumen paljoutta, joka tuolta ylhäältä niin eriskummallisen hienona klemurren ja kaarren alas laskee. — Kesä on kaunis, se antaa eloa rintoihin — mutta minusta on talvessa sama vaikutus — syksy kylmä ja sateinen, saattaa ihmistunteekin niin synkiksi — vaan kun tulee tuo talvi, hohtavan valkoisine lumivaippoineen, niin tuntuu kuin olisi se tuonut enempi eloa ja virkeyttä ihmisinkin — lapsetkin ovat niin riemutuulella päästessään kelkkoineen ajalle ja lumipallo kisaillulle toistensa kanssa. Tunnen tänään olevan entisessä luonnossani, nim. haaveilevassa elementissäni — haaveilut pois! Niihin on työlläisen aika liian kallis tuhlata, kun on kysymys elämän todellisuudesta.

Pitäisihän sitä osaston hommia taas jotakin löpistä, mutta mitä? Asiat ei ole sitte viime kirjeeni muuttaneet vähääkään, mutta minä niille sikeässä unessa oleville näin vähäiset voimat voi. Lehti luetaan, huomataan paikkakuntakirjoitus, läpäistään se vain noin muiden sivusta laskeutua sen sisällön tarkoitukselle sen paremmin huomiota ja olempa kuulut vielä jonkun naurahtaan sanovan, että kyllä sinäkin on hupsu, kun viitsit aina lehtiin töristä ja niin on taas kaikki entisessä tyytyväisyydessään eikä osaston toiminnan avustushomma ole yhtään petraantunut entisestään, vaan puheita silti saa kuulla, että kuinka sitä muka muutama yksilö vain runnaa ominpäin, väärinkäsin, mutta osanotto se on kaikille sivuasia. Siis en ajakaan tällä kertaa puhua siitä tämän enempää.

Aikeeni oli tällä kertaa puhua valian toisista suunnista. Olen vertaillut ajatuksissani sanaa "kuolema" ja kapitalisti — ne sopii mielestäni hyvin yhteen, molemmat on vallassa olevia, kuolema tulee kysymättä tahdotko tai ei. Kapitalisti sortaa ja puristaa myös välittämättä tahdotko tai ei. Mutta näillä on vain se erotus, että

edellinen ei katso vallassaan mitään luokkaraajoja, se nittää kaiken minä saa, erottamatta rikkaita tai köyhiä, mutta jälkimäinen ei kyllä ensi hädässä tartu vertaiseensa kiinni, vaan alempiään sortaa — on tiedä lieneekö joku tässä ajatuksessani erimielistä?

Niin tämä edellinen on vierallut paikkakunnallamme tänä viimeisen kahden vuoden ajalla enempi kuin olisi ajatellut, vieden mukanaan juuri sellaisia, jotka olisi vähimmän suotu meneväksi ja jättäen jälkeensä ne, jotka olisivat avosylin hänet vastaan ottaneet. Väimeksi kävi kuolema kodissa, jossa häntä vähimmän kaivat — kodissa, johon se jätti jälkeensä neljä avutonta suuta odottamaan leipää — ilman isää äidin kansaa. Toveri Matti Syrjä oli sen uhrin. Hän oli pitemmän ajan ollut sairaana pääsi pari kuuta sitten pois hospitaalista, ollen jo iloinen parantumistoi-veissaan, vaan ei kauan saanut tästä illoista. Hän tuli uudelleen sairaaksi, että täytyi taas mennä sairaalaan. Kuolema ajatteli toisin — se ei tunne sääliä. Sille ei kuulu pienten avuttomien huudot, niin se vei näiltäkin lapsilta, — joista nuoremmat ovat vasta toisella vuodelta olevat kaksoiset pojat ja vanhin vasta 11 vuoden vanha. — Isän. Se oli julma kohtalo, vielä siksi kun perhe on kovin ahtaissa olosuhteissa.

Toveri Syrjä kuoli joulukuun 3 päivää vasten yöllä kello 2:30 — yö, joka sattui olemaan niin kamalan myrskyinen. Se taistoi raskas lähtö isälle, joka viimeistä henkiä vetäessään sai kuulla pienen avuttoman lapsensa itkua lähtövirrereeseen. Hän oli tuotu kotiin kolme vuorokautta ennen kuolemaansa, kai hän tunsi lähtönsä tuloa ja halusi päästä kotiin saadakseen unahdaa omalstensa ympäröimänä. Hautaus tapahtui 5 p. joulukuuta. Toveri Saari lausui muutamain sanoin vainajan toivomuksesta — että ei mitään papillisia seremonioita. Lauettiin pari laulua, lausuttin pari runoa ja niin poistuttin toivottaen jokainen kepeät mullat ennen aikaansa poistuneelle toverille ja perheen isälle.

Tahtoisin kehoittaa vancouverilaisia ja muitakin tovereita ja toveritarta ojentamaan auttavan kätensä tämän perheen hyväksi — ei vain nyt tällä hetkellä, vaan pitkin matkaa, sillä jos kuka, niin he ovat avun tarpeessa. Ajatella että on kaksospienoliset ja toisetkin kaksi vähäväkiset. Ei ole helppoa äidille viedä omin voimin näitä pienoisiaan eteenpäin, sillä näistyö täällä on niin kovin halpaa. Siis tehkää kaikki parhaanne, haallita saatte Mrs. Syrjän osoitteen. Kaikki avustus on tervetullut, sillä isän kuoltua jäi perheen äidin kädet paljaksi niin kotitarpeiden kuin rahankin suhteen.

Olen kuullu vähän jotakin että haallilla pitäisi joulunaikana tulla esitettäväksi isompi kappale "Suurpäivän aattona". En ota tuota vielä uskoakseni, kun tiedän voimat olevan vähäiset, mutta toivon silti onnea yritykselle, sillä se olisi niin hauska saada viettää joulu haallilla entisiin tapoihin. Siis yrittäkää ja ponnistakaa, sillä usein tapahtuu, että pienilläkin voimilla saa ihmeitä aikaan, vaikka kuinka sivulliset mustat peikot hampaitaan teroittavat. Kun toimitte yhteisajatuksin niin siltä siiti joiain ehlyttä joskus tulee. Rootin on jo jaettu ja harjoitus alettu. Toivon että ei kävisi niin onnettomasti kuin

Jos olette Kipeä

Pyyttäkää VAPAA LÄÄKE KIRJA No. 5.

Jos on yli 25 erilaisia miesten ja naisten tautia on selitetty, sekä täydellinen luettelo suomalaista lääkkeitä. "Lähettäkää taudin nimi eli taudin oireet ja me esitämme teille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnan y. m. (Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä vaan tosi suomalaisia lääkkeitä.)

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja ritäisi olla jokseen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä.... Varokaa humpuuki lääkkeitä ja humpuuki tohtoria....

—Lignell'in Apteeki on suurin—
—suom. Apteeki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.